

การสอนการแปลในยุค AI: การส่งเสริมการคิดเชิงวิเคราะห์อย่างอิสระ และการเรียนรู้ที่แท้จริง

วันที่รับบทความ	22/07/2568
วันแก้ไขบทความ	03/10/2568
วันตอบรับบทความ	15/10/2568

ธณวรรณ คำคำ^{1,*}

บทคัดย่อ

การแปล เป็นการถ่ายทอดความหมาย ความคิด จากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง ผู้แปลที่ดีต้องได้รับการฝึกให้แปลอย่างมีหลักการ ถูกต้อง เหมาะสม และหมั่นฝึกแปลบ่อย ๆ เสมอ ผู้สอนแปลมักจะแนะนำหลักการ วิธีการแปล และมีแบบฝึกให้ฝึกแปล ผู้เรียนก็จะแปลตามหลักการที่ได้รับการสั่งสอนมา โดยใช้พจนานุกรมเป็นเครื่องมือช่วยแปลความหมายคำศัพท์ และจะทำการแปลเป็นฉบับร่าง คิดวิเคราะห์ปรับเปลี่ยนภาษาจนกว่าจะได้ความหมายที่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งจะใช้เวลาพอสมควร แต่ในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคที่ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เข้ามาเป็นเครื่องมือในการแปล และแปลได้ค่อนข้างถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนพึ่งพาเครื่องมือ AI ช่วยในการแปล แทนที่จะฝึกคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) หรือคิดอย่างอิสระ (Independent Thinking) บทความนี้จะนำเสนอกลยุทธ์ในการสอนการแปล ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดอย่างอิสระ คิดเชิงวิพากษ์ วิเคราะห์และการเรียนรู้อย่างแท้จริง และไม่ปฏิเสธ AI ที่กำลังใช้กันอยู่ทั่วโลกในขณะนี้ และเสนอแนวทางในการสอนการแปล การวัดและประเมินผล เทคนิคการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวได้แก่การที่ครูต้องประยุกต์แนวคิดให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับเครื่องมือช่วยแปล สอนวิธีวิเคราะห์ข้อความ ฝึกประเมินคุณภาพงานแปลที่แปลโดยใช้เครื่องมือ AI อย่างสมบูรณ์แบบ กับงานแปลโดยมนุษย์โดยมี AI เป็นตัวช่วย และร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ผลงานแปลที่ซับซ้อนด้วยกัน รวมถึงการประเมินความสามารถทางการแปลที่ใช้เครื่องมือ AI

คำสำคัญ: วิธีสอนแปล AI การคิดเชิงวิเคราะห์อย่างอิสระ การเรียนรู้อย่างแท้จริง

^{1,*} สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

อีเมล: tayawan.ka@dru.ac.th

Teaching Translation in the AI Age: Fostering Independent Critical Thinking and Authentic Learning

Received	22/07/2025
Revised	03/10/2025
Accepted	15/10/2025

Tayawan Kakham^{1,*}

Abstract

Translation is the transfer of meaning and ideas from one language to another. Good translators must be trained to translate systematically, accurately, and appropriately, and they have to practice translation frequently and consistently. Translation instructors typically recommend principles and methods of translation and provide exercises for translation practice. Students then translate according to the principles they have been taught, using dictionaries as tools to help translate vocabulary meanings. They create draft translations, think, analyze, and modify the language until they achieve accurate and appropriate meaning, which takes considerable time. However, in the current era where Artificial Intelligence (AI) has become a translation tool that translates quite accurately, students have become dependent on AI tools to assist in translation instead of practicing critical thinking or independent thinking. This article, therefore, presents strategies for teaching translation that encourage students to employ independent thinking, critical thinking, and authentic learning, while not rejecting the AI currently being used worldwide. It proposes approaches for teaching translation, assessment, and evaluation, as well as classroom teaching techniques to maximize student benefits. These strategies include having teachers help students understand translation tools, teach them how to analyze text, and practice comparing translations made completely by AI versus translations made by humans using AI as a helper. Students should also work together with classmates to discuss and analyze difficult translation work, and learn to evaluate translation skills when using AI tools.

Keywords: Translation pedagogy; Artificial Intelligence (AI); Critical thinking; Authentic learning

¹ Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University
email: tayawan.ka@dru.ac.th

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี AI (Artificial Intelligence) หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า ปัญญาประดิษฐ์ คือ เทคโนโลยีที่ทำให้คอมพิวเตอร์และเครื่องจักรสามารถจำลองการเรียนรู้ การทำความเข้าใจ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์ และความเป็นอิสระของมนุษย์" (Stryker & Kavlakoglu, n.d.) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในองค์กร ธุรกิจ และการศึกษา ฯลฯ ดังจะเห็นได้จากสถิติการใช้ AI ของคนไทยพบว่า คนไทย ร้อยละ 73.84 ใช้ AI ในชีวิตประจำวัน ยิ่งรายได้สูง ยิ่งใช้ AI มากขึ้น และกลุ่ม Gen Z ใช้ AI กับการทำงานมากที่สุด ร้อยละ 37.5 (Nathanit, 2024) นอกจากนี้ภาครัฐยังให้ความสำคัญกับ AI โดยเน้นการพัฒนาการใช้ AI ในกลุ่มเป้าหมายหลัก เช่น การใช้งานและบริการภาครัฐ การแพทย์และสุขภาพ อุตสาหกรรมการผลิต การศึกษา ฯลฯ (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566, น. 12)

จะเห็นได้ว่าการศึกษาคือเป้าหมายหนึ่งของแผนการพัฒนาการใช้ AI ของชาติ โดย AI ได้ถูกนำมาใช้ด้านการออกแบบสื่อการสอน การออกแบบทดสอบ และเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยยกระดับการศึกษาไทย โดยบรรจุไว้ในผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา

สำหรับรายวิชาการแปล เป็นวิชาที่ผู้เรียนด้านภาษาควรต้องเรียนรู้และฝึกฝน ผู้สอนการแปล นอกจากจะเตรียมวิธีการสอน เตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนฝึกแปลแล้ว ยังต้องใช้เวลาในการตรวจ และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสามารถด้านการแปลของตน ข้อบกพร่อง ความถูกต้องเหมาะสมของสำนวนแปล ฯลฯ ที่สะท้อนออกมาจากผลงานการแปลของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้ผู้สอนได้ทราบว่าผู้เรียนยังมีจุดอ่อนเรื่องใดบ้างและควรเติมเต็มเรื่องใด การแปลแบบดั้งเดิม ผู้สอนมักจะให้ผู้เรียนใช้พจนานุกรมเป็นเครื่องมือหลักในการแปล แต่การเรียนการสอนแปลปัจจุบัน ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมือ AI ในการช่วยแปลให้เสร็จภายในเวลาอันรวดเร็ว และจากการสอบถามผู้เรียน ถึงความถี่ในการใช้ AI ในการแปลข้อความอื่น ๆ หรือในวิชาการแปล พบว่าผู้เรียนทุกคนใช้ AI ในการช่วยแปล และที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ Google Translate เพราะใช้ง่าย สามารถคลิกให้แปลได้เลย โดยไม่ต้องคัดลอกข้อความต้นฉบับไปแปลอย่าง AI ประเภทอื่น

เมื่อผู้เรียนมีการใช้เครื่องมือ AI ช่วยในการแปล และไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้แล้วในปัจจุบัน ความท้าทายของผู้สอนคือเมื่อห้ามใช้ AI ไม่ได้ ก็ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในกระบวนการแปลที่จำเป็นต้องใช้ความสามารถ ความคิดวิเคราะห์ของมนุษย์ ในการขัดเกลาสำนวนแปลให้ถูกต้อง สละสลวย บทความนี้จึงมุ่งเน้นการนำเสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์ วิเคราะห์อย่างอิสระ คงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ที่ถูกต้องตามต้นฉบับ ควบคู่ไปกับการใช้ AI เป็นเครื่องมือในการช่วยแปลอย่างฉลาด เพื่อทักษะในการแปล การเรียนรู้อย่างแท้จริง และมีทักษะการแปลที่มีคุณภาพ เหมาะสมในการทำงานด้านการแปลในอนาคต

กรอบแนวคิดทางทฤษฎี (Theoretical Framework)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ (Constructivist Learning Theory)

ทฤษฎีนี้เน้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะสร้างความเข้าใจของตนเองด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องมือที่ใช้แปล เนื้อหาที่แปลและเพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยเชื่อว่าวิธีนี้จะสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ได้ (Kiraly, 2000) โดยให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้เครื่องมือ AI และให้ผู้เรียนได้คิดสร้างความเข้าใจว่าควรใช้เครื่องมือนี้เมื่อใด รวมถึงวิธีการใช้เครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะการแปลของผู้เรียนให้เป็นมืออาชีพต่อไป

การสอนการคิดเชิงวิเคราะห์ (Critical Pedagogy)

ในบริบทที่มีการใช้เครื่องมือ AI ในการช่วยแปลของผู้เรียนนั้น การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษา วิเคราะห์ ข้อจำกัดของเครื่องมือ AI เช่น ความรู้ด้านวัฒนธรรม จริยธรรม พร้อม ๆ กับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นที่ผู้เรียนจะได้ใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้ (Technology-Enhanced Learning)

การบูรณาการเครื่องมือ AI ในการสอนการแปลต้องการความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับหลักการใช้เทคโนโลยีในการเสริมการเรียนรู้ แนวคิดนี้เน้นความสัมพันธ์เชิงเสริมกันระหว่างความสามารถของมนุษย์และเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีโดยต้องตระหนักว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นเมื่อใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุน ส่งเสริมความสามารถของมนุษย์ แทนที่จะเข้ามาแทนที่กระบวนการคิดของมนุษย์ที่สามารถคิด ตระหนักถึงวัฒนธรรม การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการใช้เหตุผลทางจริยธรรม

เนื้อเรื่อง

AI กับการเรียนการแปลในปัจจุบัน

การศึกษาสมัยก่อนเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น แต่การศึกษาในปัจจุบันคำพูดนี้อาจต้องเพิ่มคำว่า “อย่างชาญฉลาดและรู้เท่าทัน” ปัจจุบันการแปลด้วยเครื่องโดยการใช้คอมพิวเตอร์หรือปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกวงการ เช่น ในวงการธุรกิจ การแปลด้วยเครื่องจะทำให้การแปลนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว ได้ปริมาณมาก สามารถบริการลูกค้าออนไลน์ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าลูกค้าจะพูดภาษาใด ในทางการศึกษาก็มีการนำ AI มาใช้ในการเรียนการสอนมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการแปล ที่ผู้เรียนไม่ได้ใช้พจนานุกรมหรืออินเทอร์เน็ตในการค้นความหมายของคำ แล้วนำมาถ่ายทอดความหมายเหมือนเมื่อก่อน แต่มีการใช้โปรแกรมแปลภาษาหลากหลาย เช่น google translate, Microsoft translator, Yandex translate เป็นต้น (Tipinsure, ม.ป.ป.) จะเห็นได้ว่าผู้เรียนการแปลปัจจุบัน ได้พึ่งพา AI ในการช่วยการแปล จนไม่ได้ฝึกความคิดเชิงวิพากษ์หรือเชิงวิเคราะห์ ขาดการคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการแปล ซึ่งทำให้สมรรถนะด้านการแปลแบบมืออาชีพลดลง จากงานวิจัยด้านผลของการใช้เครื่องมือ AI ที่มีต่อคุณภาพและระบบการแปล แม้ว่าการแปลโดยใช้เครื่องมือ AI ช่วย จะช่วยให้เพิ่มจำนวนการแปลได้มากขึ้น แต่ก็อาจนำมาซึ่งผลงานการแปลที่พึ่งพาเครื่องมือมากเกินไป จนไม่ได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เท่าใดนัก ทั้งนี้เนื่องจากเครื่องมือ AI ยังขาดความเข้าใจในบริบททางวัฒนธรรม การรับรู้ความคลุมเครือ

ทางภาษาศาสตร์ การตัดสินใจอย่างมีข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาษาและน้ำเสียง และการพัฒนากลยุทธ์การแก้ปัญหาสำหรับความท้าทายการแปลที่ซับซ้อน

เมื่อการใช้ AI ช่วยในการแปลของผู้เรียนเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้แล้วในปัจจุบันนี้ ผู้สอนจึงต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงนี้ และทำอย่างไรจึงจะแนะนำให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือนี้เพื่อช่วยในการแปล แต่ไม่พึ่งพิงเครื่องมือ จนขาดความคิดวิเคราะห์ที่จำเป็นสำหรับนักแปลมืออาชีพ เพราะไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม เครื่องมือ AI ที่นำมาใช้นั้น แม้จะช่วยในการแปลได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่งก็ยังคงยากที่จะสื่อถึงน้ำเสียง บริบททางวัฒนธรรม อย่างเป็นธรรมชาติและเหมาะสม

การคิดเชิงวิเคราะห์ในการเรียนการสอนแปล

การคิดเชิงวิพากษ์หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง การแปลนั้นเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์อยู่แล้ว เนื่องจากผู้แปลจะต้องตัดสินใจเลือกความหมาย (Meaning) รูปแบบการใช้ภาษา (Style) และความเหมาะสมด้านวัฒนธรรม (Cultural Appropriateness) แต่การสอนแปลแบบดั้งเดิม มักจะไม่ได้พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนเท่าใดนัก

การคิดเชิงวิเคราะห์มีองค์ประกอบสำคัญหลายประการ เช่น การใช้เหตุผลเชิงวิเคราะห์ (Analytical Reasoning) ความเข้าใจในวัฒนธรรม (Cultural Awareness) การตัดสินใจด้านจริยธรรม (Ethical Judgement) การสะท้อนคิด (Metacognitive Reflection) ซึ่งเป็นการคิดพินิจวิเคราะห์ ตรึกตรองใคร่ครวญอย่างลึกซึ้งถึงความคิดของตนเอง (Alves & Hurtado Albir, 2024) ซึ่งทักษะนี้เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการแปลในยุค AI เพราะสามารถทำให้ผู้เรียนประเมินการแปลโดยใช้เครื่องมือ AI อย่างพินิจพิเคราะห์ ตัดสินใจได้ว่าควรจะใช้ AI ช่วยในการแปลอะไร และเมื่อใด ซึ่งหากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนให้ใช้การคิดเชิงวิเคราะห์ จะทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ และสามารถแปลงานที่มีความซับซ้อนด้วยความมั่นใจมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการคิดเชิงวิเคราะห์ในการเรียนการสอนแปลครอบคลุมกระบวนการทางปัญญาที่เชื่อมโยงกันหลายประการ ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อความต้นฉบับเพื่อหาความหมาย บริบททางวัฒนธรรม และเจตนาในการสื่อสาร ความสามารถในการประเมินตัวเลือกการแปลหลาย ๆ ทาง บนพื้นฐานของเกณฑ์เชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ ทักษะในการสังเคราะห์ความรู้ทางภาษา วัฒนธรรม และบริบท เพื่อสร้างภาษาฉบับแปลภาษาที่เหมาะสม และความสามารถในการไตร่ตรองเกี่ยวกับการตัดสินใจในการแปล และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการแปล เพื่อความถูกต้อง เหมาะสม

การเรียนรู้ที่แท้จริงในการเรียนการสอนแปล (Authentic Learning in Translation Education)

การเรียนรู้ที่แท้จริง คือ การเรียนรู้ที่สะท้อนสภาพการณ์และความต้องการงานด้านการแปลแบบมืออาชีพ ไปพร้อม ๆ กับการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสามารถทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง การบูรณาการแนวทางการเรียนรู้ที่แท้จริงในการเรียนการสอนด้านการแปล เกิดขึ้นเพราะต้องการให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนและมีแรงจูงใจ ที่จะพัฒนาทักษะการแปล ((Alves & Hurtado Albir, 2024, pp. 145-167)

AI และผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอนแปลและผลลัพธ์การเรียนรู้

ปัจจุบันนี้สามารถกล่าวได้ว่า AI เข้ามามีบทบาทมากในทุกวงการ ทั้งการแพทย์ บันเทิง การเมือง การปกครอง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ การศึกษา และอื่น ๆ ในที่นี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงการใช้ AI ในวงการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการเรียนการสอนแปล ดังจะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยของนักวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่ยืนยันถึงผลกระทบของการใช้ AI ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและการแปล

Waluyo and Kusumastuti (2024, pp, 1-9) ศึกษาเรื่อง AI กับการเรียนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาไทย: การเข้ามาของ AI ที่มากขึ้น จะมีผลการเรียนที่ดีขึ้นด้วยหรือไม่ โดยศึกษาทั้งกับผู้เรียนและครูสอน ผลการศึกษาพบว่า AI สามารถยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ยังคงให้ความสำคัญกับความถูกต้องทางวิชาการและการใช้ความคิดวิเคราะห์

Yuxiu (2024) ที่ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI กับการสอนแปล พบว่าการแปลของผู้เรียนที่ใช้ AI มีอัตราความถูกต้องถึงร้อยละ 97 และผู้สอนมีความพึงพอใจในการใช้ AI แปลในระดับสูง

Kruk and Kaluzna (2024) ศึกษาเรื่องบทบาทของเครื่องมือ AI ในการยกระดับทักษะการแปลประสบการณ์ทางอารมณ์ และแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่ 2 เปรียบเทียบผลงานแปลระหว่างผู้เรียนที่แปลโดย AI แปลด้วยเครื่อง และแปลโดยตัวผู้เรียนเอง โดยให้ผู้เรียนแปลงาน 4 งานที่ต่างกัน ด้านความซับซ้อนของภาษา ความหมาย ไวยากรณ์ ความคล่องและความเป็นธรรมชาติของภาษาฉบับแปล ผลการศึกษาพบว่า การแปลโดย AI มีความถูกต้องสูงที่สุด สำหรับด้านอารมณ์พบว่าความอยากรู้อยากเห็น ความกังวล และความตื่นเต้น มีระดับเท่ากันทุกกลุ่ม นอกจากนี้สามารถสรุปได้ว่า AI มีบทบาททั้งในการยกระดับความถูกต้องด้านการแปลและกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนภาษาที่ 2 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยนี้คือควรบูรณาการร่วมกันระหว่างการใช้ AI แปลและการแปลโดยมนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้

จากประสบการณ์การสอนการแปลของผู้เขียนให้กับนักศึกษา พบว่านักศึกษาแปลงานได้รวดเร็ว และบางครั้งก็สามารถแปลได้ถูกต้อง แต่อาจไม่เป็นธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนรินทร์ทิพย์ ทองศรี (2567, o. 99-122) ซึ่งได้วิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยระหว่างผู้แปลที่เป็นมนุษย์และโปรแกรมแปลภาษา (Artificial Intelligence: AI ChatGPT) ผลการศึกษาพบว่ามีข้อบกพร่องในการแปลข้อความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยทั้งจากนักศึกษาและจากโปรแกรม AI ChatGPT จากการวิเคราะห์ความคลาดเคลื่อน สามารถจัดกลุ่มเป็นปัญหาการแปล 3 ระดับ ได้แก่ การแปลผิดในระดับคำ ระดับวลี และระดับประโยค การศึกษานี้พบว่า การแปลผิดโดยนักศึกษาเกิดขึ้นในร้อยละ 30 และการแปลผิดโดยโปรแกรม AI ChatGPT เกิดขึ้นในร้อยละ 70 โดยมีตัวอย่างข้อความที่แปลผิดจากทั้งนักศึกษาและ AI แสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่องในการแปลที่เกิดขึ้นจากทั้งสองฝ่าย และมีข้อเสนอแนะว่าการแปลโดยมนุษย์และ AI ควรทำควบคู่กันไป ไม่เช่นนั้นผู้เรียนจะพึ่งพา AI จนไม่สามารถพัฒนาทักษะการรู้คิด (Metacognitive Skills) ซึ่งทักษะนี้คือกระบวนการที่ผู้เรียนวางแผน ติดตาม ประเมินผล และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของตนเอง (Tezer, 2025) หากผู้เรียนขาดทักษะการรู้คิด ก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาการแปลได้ แม้แปลได้ถูกต้องก็ไม่สามารถบอกเหตุผลของการแปลเช่นนั้นได้

สำหรับผู้เขียนซึ่งเป็นผู้สอนในรายวิชาการแปล มีความวิตกกังวลพอสมควรเมื่อรู้ว่าผู้เรียนใช้เครื่องมือช่วยแปล เช่น google translation ที่เป็นที่ยอมรับอย่างมากในยุคแรก ๆ ที่เครื่องมือ AI อื่น ๆ ยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก สิ่งที่วิตกคือผู้เรียนพึ่งพาเครื่องมือมากเกินไป จนขาดการคิดวิเคราะห์ และเห็นรายวิชาการแปลเป็นวิชาที่ง่าย สามารถแปลบทอ่านยาก ๆ ได้เพียงแค่นำมาที่

ต่อมาเครื่องมือ AI ในการแปลเกิดขึ้นมากมาย เช่น Google Lens, Google Translate, DeepL, BingMicrosoft, Google Gemini, Claude เป็นต้น (McFarland, 2025) ผู้สอนจึงต้องตระหนักถึงการใช้เครื่องมือเหล่านี้ในการช่วยแปลของผู้เรียน และหาแนวทางที่จะปรับกลยุทธ์ วิธีสอน การวัดและประเมินผลให้มีความเที่ยงตรง ยุติธรรม และสามารถตอบข้อข้องใจ หรือชี้ให้เห็นถึงผลงานแปลจากเครื่องมือ AI และผลงานแปลของมนุษย์ ว่ามีความแตกต่างอย่างไร และจะอย่างไรเพื่อจะให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือแปลอย่างฉลาดและเป็นประโยชน์มากที่สุด

แนวทางการสอนการแปลในยุค AI

ตามที่ได้กล่าวข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต AI เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของทุกวงการ และทำให้ผู้คนต้องตื่นตัว ยอมรับ และก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ในฐานะที่ผู้เขียน เป็นผู้สอนด้านการแปลจึงต้องศึกษาและปรับเทคนิควิธีสอนการแปล หาแนวทางการสอนการแปลในยุค AI ให้ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมืออย่างรู้เท่าทัน เกิดประโยชน์ โดยไม่พึ่งพา AI มากเกินไป จนทิ้งความสามารถที่มีอยู่ของตนเอง

แนวทางการสอนที่ใช้เทคโนโลยี AI ช่วยสอนนั้น ครูต้องประยุกต์แนวคิดให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับเครื่องมือช่วยแปล สอนวิธีวิเคราะห์ข้อความ ฝึกประเมินคุณภาพงานแปลที่แปลโดยใช้เครื่องมือ AI อย่างสมบูรณ์แบบ กับงานแปลโดยมนุษย์โดยมี AI เป็นตัวช่วย และร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ผลงานแปลที่ซับซ้อนด้วยกัน รวมถึงการประเมินความสามารถทางการแปลที่ใช้เครื่องมือ AI ช่วยพร้อม ๆ กับคงไว้ซึ่งคุณภาพและวัฒนธรรมและวิธีการที่ผู้เขียนในฐานะที่เป็นผู้สอนแปล ได้นำมาใช้มีดังนี้

1. สอบถามผู้เรียนว่าใช้เครื่องมือ AI ใดในการช่วยแปล และให้อภิปรายถึงวิธีใช้ ข้อดี ข้อจำกัดที่ผู้เรียนพบจากการใช้เครื่องมือ
2. ครูสรุปเครื่องมือ AI ที่ใช้ในการแปลที่เป็นที่ยอมรับ สอนการใช้เครื่องมือ AI แต่ละชนิดในการแปล และทดลองให้ข้อความหรือเนื้อหาที่หลากหลายบริบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาที่แทรกความรู้ด้านวัฒนธรรม แล้วให้ผู้เรียนใช้เครื่องมือ AI แต่ละชนิดช่วยแปล นำผลงานฉบับแปลมาเปรียบเทียบกัน อาจทำเป็นรายบุคคล คู่ กลุ่ม แล้วนำมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นกัน
3. ให้ผู้เรียนช่วยกันประเมินข้อดี ข้อจำกัด ข้อผิดพลาด ด้านการแปลโดยใช้เครื่องมือแต่ละชนิด และช่วยกันปรับแก้สำนวนแปลให้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการแปล
4. ให้ผู้เรียนสรุปว่าควรใช้เครื่องมือ AI อย่างไร ในการแปลอย่างมืออาชีพ

จะเห็นได้ว่าแนวทางการสอนที่ใช้เทคโนโลยี AI ช่วยสอนนั้น โดยหลักการแล้วครูต้องประยุกต์วิธีการสอน ให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับเครื่องมือช่วยแปล ครูสอนวิธีวิเคราะห์ข้อความ ฝึกประเมินคุณภาพงานแปลที่แปลโดยใช้เครื่องมือ AI อย่างสมบูรณ์แบบ กับงานแปลโดยมนุษย์โดยมี AI เป็นตัวช่วย และร่วมกับเพื่อน

ร่วมชั้นแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ผลงานแปลที่ซับซ้อนด้วยกัน รวมถึงการประเมินความสามารถทาง การแปลที่ใช้เครื่องมือ AI ช่วยพร้อมกับคงไว้ซึ่งคุณภาพและวัฒนธรรม

ที่กล่าวนั้นเป็นวิธีการที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้รับมือกับยุคสมัยที่ผู้เรียนใช้เครื่องมือ AI อย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้ อย่างไรก็ตามผู้สอนการแปลมักจะพบกับความท้าทายจากการใช้เครื่องมือ AI ช่วยแปลของผู้เรียนอยู่ ตลอดเวลา และวิธีการที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการสอนการแปลและตั้งหลักรับมือกับความท้าทายเหล่านั้นและ ค่อนข้างประสบความสำเร็จในการสอนพอสมควรมีดังนี้

1. ความท้าทายจากการที่ผู้เรียนพึ่งพาเครื่องมือ AI มากเกินไป จนทำให้ไม่ได้ฝึกทักษะการแปลหรือ ฝึกคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง แนวทางการรับมือกับความท้าทายนี้คือให้ผู้เรียนได้ประเมินเหตุผลถึงการใช้ เครื่องมือ AI ข้อดี ข้อจำกัด ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ให้ผู้เรียนแปลเองโดยไม่ใช้เครื่องมือ เพื่อฝึกการใช้ความคิด วิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอ และเน้นย้ำให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ต่อการผลิตผลงานแปลด้วยตนเอง ไม่ใช้การใช้ เครื่องมือ AI ทั้งหมด ประเมินผลงานแปลของผู้เรียนจากกระบวนการแปล วิธีคิด ปรับแก้ เลือกสำนวนแปลที่ เหมาะสม และหลีกเลี่ยงการประเมินงานแปลของผู้เรียนจากผลงานที่เสร็จแล้วเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ผู้สอนต้องคอยช่วยเหลือผู้เรียนบางส่วนที่ต้องการความช่วยเหลือให้เข้าถึงเทคโนโลยีด้วย

2. ความท้าทายจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี AI ซึ่งมีการพัฒนาขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และผู้เรียนในปัจจุบันจะเป็น Gen Z ซึ่งคนรุ่นนี้เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีและมีความคุ้นเคยกับการใช้งาน อุปกรณ์ดิจิทัลต่าง ๆ เป็นอย่างดี ผู้สอนจึงควรรู้เท่าทันและพัฒนาตนเองให้ก้าวทันเทคโนโลยี แต่ยังคงไว้ซึ่ง หลักการเรียนรู้การสอนที่ทำให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ แนวทางการรับมือกับความท้าทายนี้คือ ผู้สอนควรเข้าอบรมการใช้เทคโนโลยี หรือการใช้เครื่องมือ AI ในการเรียนการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ร่วมงานและผู้เชี่ยวชาญ หรือแม้แต่มหาวิทยาลัยเพื่อจะได้ก้าวทันเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยี กับการเรียนการสอน

3. ความท้าทายจากปัญหา อุปสรรค หรือผลของการใช้เครื่องมือ AI ในการสอนแปล และแนวทางการรับมือกับความท้าทายนี้ คือการทำวิจัย ศึกษาปัญหา ผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องมือ AI ช่วยใน การแปล หรือ วิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างผลงานแปลโดยมนุษย์ และโดยผลงานแปลโดยมนุษย์ บูรณาการกับการใช้เครื่องมือ AI แปล หรือแม้แต่วิจัยเปรียบเทียบระหว่างการใช้เครื่องมือ AI แต่ละชนิด เป็นต้น

สำหรับผู้เรียนการแปลในยุค AI ก็ต้องพัฒนาตนเอง ดังต่อไปนี้

1. ก้าวให้ทันเทคโนโลยี และใช้เทคโนโลยีอย่างรู้เท่าทันและอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ตั้งใจพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ ประเมินข้อดี ข้อจำกัด ของการใช้เทคโนโลยีแต่ละประเภทจาก แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

3. ตระหนักถึงความสำคัญของบริบทด้านวัฒนธรรม ที่เครื่องมือ AI อาจไม่มี และความซับซ้อนใน การใช้เครื่องมือ AI ช่วยแปล

การเปรียบเทียบการแปลโดยใช้เครื่องมือ AI

ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า ผู้สอนต้องแนะนำการใช้เครื่องมือ AI ช่วยแปลแต่ละชนิด ให้ผู้เรียนใช้อย่างฉลาด คิดวิเคราะห์ และหาภาษาฉบับแปลที่ถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรมชาติให้ได้ ตัวอย่างการแปลโดยใช้ AI ต่าง ๆ ในระดับประโยคและย่อหน้า มีดังนี้

การแปลระดับประโยค

ภาษาต้นฉบับ	แปลโดย AI			
	Claude	ChatGPT	Perplexity	Google Translate
1. <u>My dad abuses my mom when he gets drunk. I told my mom that I'm going to report him to the police, and she said not to.</u>	พ่อของฉันทำร้ายแม่เมื่อเขาเมา เหล้า ฉันบอกแม่ว่าจะไปแจ้งความกับตำรวจ แต่แม่บอกไม่ให้ทำ	พ่อทำร้ายแม่เวลาที่เขาเมา ฉันบอกแม่ว่าจะไปแจ้งตำรวจ แต่แม่ขอไม่ให้ทำ	พ่อของฉันทำร้ายแม่เมื่อเขาเมา ฉันบอกแม่ว่าจะไปแจ้งตำรวจ แต่แม่บอกว่าอย่าทำ	พ่อผมชอบทำร้ายแม่เวลาเมา ผมบอกแม่ว่าจะแจ้งตำรวจ แต่แม่กลับบอกว่าไม่ต้อง
2. Thomas Hodges wounded his friend, <u>who was staying at his home.</u>	โทมัส ฮอดเจส ทำร้ายเพื่อนของเขาที่มาพักอยู่ที่บ้าน	โรมัส ฮอดจส์ ทำร้ายเพื่อนของเขาที่มาพักอยู่ที่บ้าน	โรมัส ฮอดเจส ได้ ทำร้ายเพื่อนของเขา ซึ่งกำลังพักอยู่ที่บ้านของเขา	โทมัส ฮอดจส์ ทำร้ายเพื่อนของเขาซึ่งพักอยู่ที่บ้าน
3. " <u>Hey, Mommy. Give me some cash, please</u> ", said a 5-year-old son.	"แม่ครับ เอาเงินให้หน่อยครับ" เด็กผู้ชายอายุ 5 ขวบพูด	"แม่ครับ ขอเงินหน่อยครับ" เด็กชายวัย 5 ขวบพูดขึ้น	"แม่จ๋า ขอเงินหน่อยนะครับ" ลูกชายวัย 5 ขวบพูด	"เฮ้ แม่ครับ ขอเงินสดให้ผมหน่อย" ลูกชายวัย 5 ขวบพูด
4. I <u>always feel uneasy when my boyfriend, Tom, is jealous of all the men I walk past.</u>	ฉันรู้สึกไม่สบายใจเสมอเมื่อแฟนของฉัน ทอม หึงหวงผู้ชายทุกคนที่ฉันเดินผ่าน	ฉันรู้สึกอึดอัดทุกครั้งเวลาทอม แฟนฉัน หึงผู้ชายทุกคนที่ฉันเดินผ่าน	ฉันมักรู้สึกไม่สบายใจเมื่อแฟนของฉัน ทอม รู้สึกหึงกับผู้ชายทุกคนที่ฉันเดินผ่าน	ผมรู้สึกไม่สบายใจเสมอเวลาที่ทอม แฟนของผม อิจฉาผู้ชายทุกคนที่ผมเดินผ่าน
5. In Witness whereof, the undersigned, having <u>fully understood the contents of the contract stated herein, have</u>	เพื่อเป็นหลักฐาน ผู้ลงนามข้างล่างนี้ได้ทำความเข้าใจเนื้อหาของสัญญาที่ระบุไว้ในที่นี่โดย	เพื่อเป็นพยานในการนี้ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายซึ่งได้อ่านและเข้าใจเนื้อหาของสัญญานี้โดย	เพื่อเป็นพยานว่า ข้าพเจ้าในฐานะผู้ลงนาม ได้เข้าใจเนื้อหาของสัญญาที่ระบุไว้ในที่นี่	เพื่อเป็นพยานหลักฐานนี้ ผู้ลงนามด้านล่างได้เข้าใจเนื้อหาของสัญญาที่ระบุไว้ในที่นี่ โดยสมบูรณ์แล้ว จึงได้ลงนามในข้อตกลงนี้

ประโยคที่ 1 My dad abuses my mom when he gets drunk. I told my mom that I'm going to report him to the police, and she said not to.

My dad: Claude และ Perplexity แปลว่า พ่อของฉัน ขณะที่ ChatGPT แปลว่า พ่อ และ Google translate แปลว่า พ่อผม

when he gets drunk: Claude แปลว่า เมื่อเขาเมาเหล้า ChatGPT แปลว่า เวลาที่เขาเมา Perplexity แปลว่า เมื่อเขาเมา และ Google translate แปลว่า เวลาเมา

I'm going to report him to the police,: Claude แปลว่า จะไปแจ้งความกับตำรวจ ChatGPT และ Perplexity แปลว่า จะไปแจ้งตำรวจ และ Google translate แปลว่า จะแจ้งตำรวจ

and she said not to.: Claude แปลว่า แต่แม่บอกไม่ให้ทำ ChatGPT แปลว่า แต่แม่ขอไม่ให้ทำ Perplexity แปลว่า แต่แม่บอกว่าอย่าทำ และ Google translate แปลว่า แต่แม่กลับบอกว่าไม่ต้อง

ประโยคที่ 2 Thomas Hodges wounded his friend, who was staying at his home.

who was staying at his home.: Claude และ ChatGPT แปลว่า ที่มาพักอยู่ที่บ้าน Perplexity แปลว่า ซึ่งกำลังพักอยู่ที่บ้านของเขา Google translate แปลว่า ซึ่งพักอยู่ที่บ้าน

ประโยคที่ 3 "Hey, Mommy. Give me some cash, please", said a 5-year-old son.

"Hey, Mommy. Give me some cash, please" Claude แปลว่า “แม่ครับ เอาเงินให้หน่อยครับ” ChatGPT แปลว่า “แม่ครับ ขอเงินหน่อยครับ” Perplexity แปลว่า “แม่จ๋า ขอเงินหน่อยนะครับ.” Google translate แปลว่า “เฮ้ แม่ครับ ขอเงินสดให้ผมหน่อย”

ประโยคที่ 4 I always feel uneasy when my boyfriend, Tom, is jealous of all the men I walk past.

I always feel uneasy. Claude และ Google translate แปลว่า ฉันรู้สึกไม่สบายใจเสมอ ChatGPT แปลว่า ฉันรู้สึกอึดอัดทุกครั้ง Perplexity แปลว่า ฉันมักรู้สึกไม่สบายใจ

when my boyfriend, Tom, is jealous of all the men.. Claude แปลว่า เมื่อแฟนของฉัน ทอม หึงหวงผู้ชายทุกคน ChatGPT แปลว่า เวลาทอม แฟนฉัน หึงผู้ชายทุกคน Perplexity แปลว่า เมื่อแฟนของฉัน ทอม รู้สึกหึงกับผู้ชายทุกคน และ Google translate แปลว่า เวลาที่ทอม แฟนของผม อิจฉาผู้ชายทุกคน

ประโยคที่ 5 In Witness whereof, the undersigned, having fully understood the contents of the contract stated herein, have signed this agreement.

In Witness whereof,...: Claude แปลว่า เพื่อเป็นหลักฐาน ChatGPT และ Perplexity แปลว่า เพื่อเป็นพยาน และ Google translate แปลว่า เพื่อเป็นพยานหลักฐานนี้

the undersigned, Claude แปลว่า ผู้ลงนามข้างล่างนี้ ChatGPT แปลว่า คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย Perplexity แปลว่า ข้าพเจ้าในฐานะผู้ลงนาม และ Google translate แปลว่า ผู้ลงนามด้านล่าง

...,having fully understood the contents of the contract stated herein,...: Claude แปลว่า ได้ทำความเข้าใจเนื้อหาของสัญญาที่ระบุไว้ในที่นี้โดยครบถ้วนแล้ว ChatGPT แปลว่า ได้อ่านและเข้าใจเนื้อหา

ของสัญญาณนี้โดยครบถ้วนแล้ว Perplexity แปลว่า ได้เข้าใจเนื้อหาของสัญญาณที่ระบุไว้ในที่นี้อย่างครบถ้วน และ Google translate แปลว่า ได้เข้าใจเนื้อหาของสัญญาณที่ระบุไว้ในที่นี้โดยสมบูรณ์แล้ว

ประโยคที่ 5 นี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาณ ซึ่งจัดเป็นงานแปลด้านกฎหมาย และการแปลด้านกฎหมายนั้น จะต้องใช้ภาษาที่ถูกต้อง แม่นยำ คงความหมายเดิมของภาษาต้นฉบับไว้ครบตามบริบทของกฎหมายนั้น ๆ จากการใช้เครื่องมือ AI ที่แตกต่างกัน ผลการแปลใกล้เคียงกัน แต่ไม่เหมือนกันเสียทีเดียว ผู้แปลต้องเลือกความหมายที่ถูกต้องและเป็นภาษากฎหมายที่ภาษาฉบับแปลใช้กัน

จากตัวอย่างการแปลระดับประโยค โดยการใช้เครื่องมือ AI แต่ละประเภทช่วยในการแปลนั้น จะเห็นได้ว่า AI แต่ละชนิด แปลออกมาเป็นภาษาฉบับแปลได้ใกล้เคียงกัน แต่ไม่เหมือนกันเสียทีเดียว ผู้สอนสามารถยกตัวอย่างประโยค หรือข้อความ ให้ผู้เรียนได้เห็น ได้ฝึกคิด วิเคราะห์ ดูความเหมาะสมของการใช้คำศัพท์ สรรพนาม การใช้คำเชื่อมประโยค และตัดสินใจแปลให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับภาษาเป้าหมายหรือภาษาฉบับแปลมากที่สุด เช่น My dad เมื่อแปลโดย AI จะแปลว่าพ่อของฉัน พ่อผม หรือพ่อ คำเดียว เช่นเดียวกับประโยคอื่น ๆ

การแปลระดับย่อหน้า

ภาษาต้นฉบับ	แปลโดย AI			
	Claude	ChatGPT	Perplexity	Google Translate
A society cannot prosper without a secure and fearless environment. It is the responsibility of the police to create such an environment. However, in our locality, it appears that the police have allied with lawbreakers. Incidents of theft are increasing day by day. Chain snatching is common. We are not safe even inside homes. Last week, a gang robbed a jeweler in full	สังคมไม่สามารถเจริญรุ่งเรืองได้โดยปราศจากสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปราศจากความกลัว การสร้างสภาพแวดล้อมเช่นนั้นเป็นความรับผิดชอบของตำรวจ อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ของเรา มันดูเหมือนว่าตำรวจได้เข้าข้างผู้ละเมิดกฎหมาย เหตุการณ์ขโมย	สังคมไม่สามารถเจริญรุ่งเรืองได้หากปราศจากสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปราศจากความหวาดกลัว เป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องสร้างสภาพแวดล้อมเช่นนั้นขึ้นมา อย่างไรก็ตาม ในชุมชนของเรา ดูเหมือนว่าตำรวจจะ	สังคมไม่สามารถเจริญรุ่งเรืองได้หากไม่มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปราศจากความกลัว ความรับผิดชอบในการสร้างสภาพแวดล้อมเช่นนั้นตกอยู่ที่ตำรวจ อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ของเรา เรา ดูเหมือนว่าตำรวจจะร่วมมือกับผู้กระทำ	สังคมจะเจริญรุ่งเรืองไม่ได้หากปราศจากสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปราศจากความกลัว ตำรวจมีหน้าที่สร้างสภาพแวดล้อมเช่นนั้น อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ของเรา เรา ดูเหมือนว่าตำรวจจะร่วมมือกับผู้กระทำผิดกฎหมาย เหตุการณ์ลัก

ภาษาต้นฉบับ	แปลโดย AI			
	Claude	ChatGPT	Perplexity	Google Translate
daylight. (Adapted from “My School”, 2025)	กำลังเพิ่มขึ้นทุก วัน การฉวยชิง สร้อยคอเป็นเรื่อง ธรรมดา เราไม่ ปลอดภัยแม้แต่ ในบ้านของเรา เอง เมื่อสัปดาห์ที่ แล้ว แก๊งหนึ่งได้ ปล้นร้านทองใน เวลากลางวันแสบ ๆ	ร่วมมือกับ ผู้กระทำความผิด อาชญากรรม อย่างการลักขโมย เกิดขึ้นมากขึ้นทุก วัน การฉก กระชากสร้อยคอ เกิดขึ้นเป็น ประจำ พวกเรา ไม่ปลอดภัย แม้กระทั่งในบ้าน ของตนเอง สัปดาห์ที่แล้ว มี กลุ่มโจรปล้นร้าน ทองกลางวันแสบ ๆ	ความผิด เหตุการณ์การ โจรกรรมเพิ่มขึ้น ทุกวัน การฉก สร้อยคอเป็นเรื่อง ปกติ เราไม่ ปลอดภัยแม้แต่ ในบ้านของตัวเอง สัปดาห์ที่แล้ว กลุ่มโจรได้ปล้น ร้านขาย เครื่องประดับใน เวลากลางวัน แสบ ๆ	ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นทุก วัน การแย่งชิงไซ้ เป็นเรื่องปกติ แม้แต่ในบ้านก็ยัง ไม่ปลอดภัย สัปดาห์ที่แล้ว แก๊งโจร ปล้นร้านเพชร ตอนกลางวันแสบ ๆ

การแปลข้างต้นเป็นการแปลระดับย่อหน้าหรือข้อความที่ยาว และซับซ้อนมากขึ้น แต่การแปลเนื้อหาที่ยาวขึ้น ผู้แปลสามารถใช้บริบท คำหรือข้อความใกล้เคียง ช่วยในการแปลได้บ้าง แต่อย่างไรก็ตามผู้แปลก็ต้องคิดวิเคราะห์ เลือกว่าในภาษาไทย มักจะใช้คำว่าอะไร ดังนั้นไม่ว่าการแปลจะเป็นระดับคำ ประโยค หรือข้อความสั้น ๆ จนถึงระดับเนื้อหา ยาว ซับซ้อนมากขึ้น ผู้เรียนก็ต้องคำนึงถึงหลักการแปลที่จะต้องถูกต้อง เหมาะสม สละสลวย ตามที่ใช้กันจริงในภาษานั้น ๆ โดยไม่ยึดติดกับโครงสร้างประโยคของภาษาต้นฉบับเกินไป จนทำให้ภาษาฉบับแปลแปร่ง ไม่เป็นธรรมชาติ เป็นต้น และจะต้องเลือกใช้เครื่องมือ AI ช่วยแปลอย่างฉลาด ใช้ความคิดวิเคราะห์ของตนบนพื้นฐานของหลักการแปล โดยไม่พึ่งพา AI เพียงอย่างเดียว จึงได้ชื่อว่าเป็นการเรียนรู้อย่างแท้จริงและการเตรียมความพร้อมในงานอาชีพด้านการแปลในอนาคตที่จะต้องทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์และ AI อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

บทสรุป

ปัจจุบันนี้ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าปัญญาประดิษฐ์หรือ AI ได้เข้ามามีบทบาทในทุกอาชีพ สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนจะนั่งนอนใจ หรือเพิกเฉยต่อสถานการณ์นี้ไม่ได้อีกต่อไป ผู้สอนทุกรายวิชาควรทำความเข้าใจกับ AI อย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะการใช้ AI ในการเรียนการสอนรายวิชาของตน เช่นเดียวกับวิชาการแปล ที่ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึง ฟังพาและใช้เครื่องมือนี้ จนไม่ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องก้าวทันเทคโนโลยีนี้ ยอมรับและปรับเปลี่ยนวิธีสอนของตนเพื่อคงไว้ซึ่งคุณภาพของงานแปลของผู้เรียนที่ผ่านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ เลือกสำนวนแปลที่ถูกต้อง เหมาะสม โดยมี AI เป็นตัวช่วย เพื่อเสริมศักยภาพของผู้เรียน และเตรียมผู้เรียนสำหรับอนาคตที่ผู้เรียนจะต้องทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียนและ AI เช่นเดียวกับผู้เรียนที่จะต้องพัฒนาตนเองให้รู้จักใช้ AI อย่างชาญฉลาด ต้องระลึกเสมอว่าแม้เครื่องมือ AI สามารถช่วยให้ทำงานแปลได้รวดเร็วมากขึ้น แต่ผู้เรียนในฐานะผู้แปลจะต้องคงไว้ซึ่งการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความเชี่ยวชาญทางวัฒนธรรม และการใช้เหตุผลทางจริยธรรม

บรรณานุกรม

- นรินทร์ทิพย์ ทองศรี. (2567). การวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยระหว่างผู้แปลที่เป็นมนุษย์และโปรแกรมแปลภาษา (Artificial Intelligence: AI ChatGPT). **วารสารรวมคำแห่งฉบับมนุษยศาสตร์**. 43(2), น. 99-122. ค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2568, จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/huru/article/view/277709>.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). รายงานประจำปี พ.ศ. 2566 แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (พ.ศ. 2565 - 2570). ค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2568 จาก <https://www.ai.in.th/wp-content/uploads/2023/08/AI-Thailand-Annual-2023-1.pdf>
- Alves, F., & Hurtado Albir, A. (2024). **Translation as a cognitive activity: Theories, models and methods for empirical research**. Routledge.
- Kiraly, D. (2000). **A Social Constructivist Approach to Translator Education: Empowerment from Theory to Practice**. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003006978>.
- Kruk, M. & Kaluzna, A. (2024). **Investigating the Role of AI Tools in Enhancing Translation Skills, Emotional Experiences, and Motivation in L2 Learning**. Retrieved July 12, 2025, from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ejed.12859>.
- McFarland, A. (2025). **10 Best AI Translation Software and Tools (July 2025)**. Retrieved July 12, 2025, from <https://www.unite.ai/th/best-ai-translation-software-tools/>.
- Nathanit, P., (2024). **73.84% of Thai people use AI in their daily lives, and the higher their income, the more likely they are to use AI**. Retrieved July 21, 2025, from <https://www.uni.net.th/index.php/uncategorized/8012/>
- Stryker, C., & Kavlakoglu, E. (n.d.). **What is artificial intelligence (AI)? IBM**. Retrieved June 25, 2025, from <https://www.ibm.com/think/topics/artificial-intelligence>.
- Tezer, M. (2025). Metacognitive engagement in AI-supported learning: Frameworks, challenges, and transformations. In M. Tezer (Ed.), *Metacognition in action: Insights into learning, AI, and self-regulation*. IntechOpen. Retrieved July 21, 2025, from <https://doi.org/10.5772/intechopen.1012658>.
- Tipinsure, (ม.ป.ป.) **รวม 8 แอปแปลภาษา ที่ควรมีติดไว้ตอนเที่ยวต่างประเทศ**. ค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2568, จาก <https://www.tipinsure.com/NewsAndActivities/news>.
- Waluyo, B., & Kusumastuti, S. (2024). Generative AI in student English learning in Thai higher education: More engagement, better outcomes? *Social Sciences & Humanities Open*, 10, Article 101146. Retrieved July 10, 2025, from <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2024.101146>.